

LITERATUUR

L7.2

Prentenboek maken

Opdracht

In een aantal lessen worden prentenboeken geanalyseerd, door de leerlingen gemaakt en voorgelezen

Groep:	7
Vorbereiding:	30 minuten
KIJKEN:	30 minuten
MAKEN:	8 uur
VERWOORDEN:	1 uur

Literaire competenties:
perspectief - personages - tijd - ruimte - illustraties - beeldende geletterdheid

Context

Prentenboeken vormen een speciaal genre binnen de jeugdliteratuur omdat prentenboeken verschillende andere genres kunnen herbergen, zoals sprookjes, fabels, avonturenverhalen of historische verhalen. Het wordt daarom ook wel een 'paraplu-genre' genoemd. Bovendien zijn prentenboeken ook een aparte boekensoort omdat het verhaal niet alleen met woorden, maar vooral ook met beelden verteld wordt. Prentenboeken zijn er voor alle leeftijden. In dit project leren de leerlingen zelf een prentenboek te maken dat bestemd is voor kleuters. Ze maken kennis met het begrip prentenboek en gaan prentenboeken analyseren.

Leerdoelen

Bedenk welk leerdoel je wilt benadrukken:

- De leerlingen kunnen op basis van zijn eigen fantasie een verhaal maken. De leerlingen zijn in staat om binnen hun werk een (spannings)opbouw toe te passen.
- De leerlingen kunnen eigen werk zelfstandig verwerken in een presentatie voor een groep.
- De leerlingen kunnen jeugdliteratuur en eigen werk toepassen en verwerken in andere kunstvormen, o.a. drama en beeldende kunst.

KIJKEN!

Benodigde materialen

- *Waar was Bas?* – Bette Westera & Jan Jutte
- een stapel prentenboeken met allerlei soorten illustratietechnieken, bijvoorbeeld boeken van Eric Carle, Guido van Genechten, Wolf Elbruch, Philip Hopman, Max Velthuis, Charlotte Dematons, Dagmar Stam, Ingrid en Dieter Schubert, enz.
- papier, potloden, verf, fototoestel, tijdschriften, plakspullen
- bijlage 7: Bekijk 't maar!
- bijlage 8: Mind Mapping
- bijlage 9: De opzet
- bijlage 10: Voorleestips

Vorbereiding

- Verzamel een flinke stapel prentenboeken in de (school)bibliotheek.
- Maak een leestafel of boekenhoek met de boeken.
- Nodig leerlingen uit om in de boeken te bladeren en te kijken.

Lessuggestie

- Begin met het voorlezen van het prentenboek *Waar was Bas?* Dit prentenboek staat bij sommige bibliotheken bij de kleuterprentenboeken, maar andere hebben het bijvoorbeeld op een Makkelijk Lezen Plein gezet omdat het voor kleuters te spannend is. Bespreek dit met de leerlingen. Wat vonden zij van het verhaal? Voor welke leeftijd vinden zij het geschikt? Laat de leerlingen daarna kennismaken met prentenboeken voor kleuters (en vergelijk eventueel de opbouw van het verhaal).

- Vertel dat prentenboeken een speciale boekensoort zijn, omdat het verhaal niet alleen met woorden wordt verteld, maar ook met beelden. Soms zelfs alleen door de beelden.
- Er zijn verschillende manieren waarop prentenboeken worden gemaakt:
  - getekend
  - geschilderd
  - met foto's
  - collages
- Vertel dat voor het maken van prentenboeken drie verschillende vaardigheden nodig zijn:
  - het verzinnen van een verhaallijn
  - het schrijven van de teksten
  - het maken van de illustraties

Soms beheerst iemand beide vaardigheden, maar vaker werken er zowel een auteur als een illustrator aan een prentenboek. Bij deze opdracht horen werkbladen (zie bijlage 7: Bekijk het maar!) en een stapel prentenboeken met verschillende aanpakken.

- Verdeel de leerlingen in tweetallen.
- Neem vooraf het werkblad kort door met de hele klas. Geef gelegenheid tot het stellen van vragen.
- Laat verschillende prentenboeken zien en toon op hoeveel verschillende manieren je kunt illustreren.
- Deel de prentenboeken uit. Eventueel kunnen de leerlingen zelf kiezen.
- De leerlingen lezen en bekijken het prentenboek aandachtig.
- De leerlingen vullen het werkblad in. Loop rond om te kijken of alles goed gaat en beantwoord eventuele vragen.
- Als leerlingen snel klaar zijn met het prentenboek, kunnen ze een tweede prentenboek kiezen.
- De nabespreking kan klassikaal of in groepjes.
- Laat de leerlingen kijken naar overeenkomsten en verschillen tussen de prentenboeken en naar hun meningen over boeken.

Verdieping

Als verrijkingstof kunnen de leerlingen informatie verzamelen over schrijvers en illustratoren van de prentenboeken die ze hebben bekeken. Dit kan op school op internet. Kijk voor een website met veel informatie over kinderboekenmakers op www.cultuurtrein.nl/links

MAKEN!

Instructie

De leerlingen maken in tweetallen een prentenboek.

- Laat de leerlingen nadenken over een taakverdeling: wie schrijft, wie maakt de illustraties, of doen ze alles samen?
- Laat de leerlingen eerst een Mind Map maken die hen kan helpen bij het verzinnen van een verhaal (zie bijlage 8: Mind Mapping).
- Laat de leerlingen de vragen maken ter voorbereiding van hun boek (zie bijlage 9: De opzet).
- Als alles in kaart is gebracht en duidelijk is hoe het prentenboek eruit gaat zien, kunnen de leerlingen beginnen met de uitvoering. Gebruik hier meerdere lessen en momenten voor.

VERWOORDEN!

Voordat de prentenboeken worden voorgelezen, moeten de leerlingen eerst weten waarop je moet letten als je een kleuter voorleest (zie bijlage 10: Voorleestips).

- Praat met de leerlingen over hun eigen gemaakte prentenboeken en waar ze aan moeten denken als ze straks gaan voorlezen in groep 1/2.

Reflectie

- Laat de leerlingen een afspraak maken met de leerkracht(en) van groep 1/2 om voor te lezen. Dit kan een-op-een of in groepjes. Er is één voorlezer per sessie.
- Bespreek het project na afloop met de leerlingen. Wat vonden ze ervan? Viel het mee of tegen om zelf een boek te maken? Wat vonden ze het leukst? En wat het minst leuk? Reageerden de kleuters zoals ze verwacht hadden? Vonden ze het een leuk/grappig/spannend boek? Gebeurden er nog onverwachte dingen tijdens het voorlezen?

Presentatie

- Eventueel kan er een tentoonstelling gemaakt worden waarbij alle ouders worden uitgenodigd. De leerlingen maken zelf de uitnodiging. Eventueel kunnen ze hun boeken nog voorlezen.